

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25.

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Cătră onor. cetitori.

Revista noastră „Duminica” a intrat în al IV. an de existență. Pe lângă toate greutățile materiale, cu cari a trebuit să ne luptăm, ne-am nădărnicit să ne apropiem scopul de a ține țăranului nostru cărturar o mică hrană sufletească pe sfânta zi de Duminică.

La folos material n'am râvnit, nici nu vrem să râvnim. Din contra. Avem pierderi din cauza restanțelor considerabile. Putem să spunem, că dăm revista cea mai ieftină fixând prețul unui exemplar de număr numai într'un leu, din care subtragând ca spese postale 25 bani, rămâne în costul unui exemplar numai 75 bani.

Ne îndreptăm cu toată încrederea cătră venerații preoți, intelectualii nostri și fruntașii țărani, să binevoiască a ne sta intru ajutor la răspândirea revistei noastre în straturile țărănimii și a mijloci cu bunăvoință achitarea restanțelor din trecut și câștigarea de abonamente noi.

Redacțiunea.

La Librăria Asociațiunii (Sighet, Piața Unirei No. 25) se găsesc tot felul de tipărituri oficioase. Tot aici se pot comanda extrase matriculare pentru oficiile parohiale.

Marele dar al credinții.

Virtuțile dumnezeiești, însemnătatea lor simbolică.

— Continuare —

Vălul credinții. Eliseiu și sluga lui. Credința ne arată adevărul, dar subț un văl, subț o acoperitoare. Acum nu vedem deschis, descoperit și limpede lucrurile de credință: într'o zi le vom vedea când Dumnezeu va lua vălul și ne va deschide ochii, cum a făcut cu sluga lui Eliseiu. Vrând împăratul din Siria să se înstăpânească asupra acestui proroc, a încunjurat cu armata sa cetatea Dothan, unde se află prorocul. Împăratul trimise cai și cară, ne spune Sf. Scriptură și cea mai aleasă parte din armata sa, și acestea trupe de ostași, sosind noaptea au încunjurat orașul: „Și s'a sculat de dimineață sluga lui Eliseiu. și a eșit, și iată cetatea era încunjurată de oaste, și de cai, și de cară, și a zis sluga cătră el: Oh Doamne, ce vom face? Și a zis Eliseiu: nu te teme, că mai mulți sunt cu noi, decât cu ei. Și s'a rugat Eliseiu și a zis: Doamne, deschide ochii, să vază, și a deschis Domnul ochii lui, și a văzut, și iată muntele era plin de cai și de cară de foc împrejurul lui Eliseiu”. (IV. Imp. 6. 15 și urm.)

Obiectul credinții. Tainele. Sf. Francisc Salesiu. Obiectul credinții cuprinde întregă descoperirea ce ne-a

făcut'o Dumnezeu. Noi trebuie să credem tot aceea ce ne-a descoperit Dumnezeu, chiar și lucrurile acelea tainice (mistere, taine) pe cari noi nu suntem în stare să le pătrundem, să le străbatem. Oare ar fi lucru cu socoteală, ca omul, atât de mic și cu pricepere mărginită, să poftască a cuprinde și a pătrunde tot aceea ce Dumnezeu îi descopere? Sfântul Francisc Saleziu zicea așa: „*Oh Doamne, tu ai fi destul de mic, dacă ai putea fi cuprins — de un suflet micuț ca al nostru*“.

Tainele. Obiectul credinții. Visul unui necredincios. Noi trebuie să credem adevărurile pe cari nu le cuprindem, îndată ce Dumnezeu ni le descopere și ne învață. Un necredincios zise într'o zi către un preot: *Părinte, eu cred numai ceea ce pricep și ce cuprind, altceva nu. Ce?* răspunse preotul, *doar nu crezi că lumina luminează, că focul încălzește, că vântul suflă? Dar toate acestea sunt fapte, pe cari nu le poți cuprinde. Fără îndoială, răspunse necredinciosul, dar acestea fapte eu le văd și le aud. Și dacă acestea nu le-ai vedea, oare ar fi ele mai puțin adevărate?*

(Va urma)

Răspunsul sfântului Vasiliu.

Impăratul Valens primind învățătura greșită alui Ariu, ar fi dorit, ca și sfântul Vasiliu să părăsească aceasta religie eretică. Socotind, ca prin mijlocirea locușinătorului său Modestus ar putea să-și ajungă scopul. I-a trimis pe acesta în Cesarea, care chemând la sine pe arhiepiscopul Vasiliu, la primit cu multă bucurie făcându-l. Povestind la o altă un timp oareșcareva, Modestus a început a vorbi despre chestii religioase îndemnând pe sfântul Arhiepiscop, că să-și tragă seama cu mersul vremurilor și să nu se alipească așa țara de învățătura de până acum a Bisericii ci să primească învățătura cea nouă alui Ariu. Aceasta este dorința și a împăratului,

care totdeauna i-ar fi pretin și mare partinitor, când Vasiliu ar trece la legea lui Ariu.

La aceste cuvinte ademenitoare sf. Vasiliu a răspuns cu curajul unui Mărturisitor neînfricat următoarele: „Tot ce învăță Biserica, a primit dela Dumnezeu, eu pentru aceasta învățătura sum totdeauna gata să-mi jertfesc averea și sângele. Nu îngădui, să se ia din aceasta învățătura nici un cuvânt, nici o slovă. Ca păzitorul credincios al Bisericii lui Dumnezeu, sum gata a apăra sfântul tezaur al credinței împotriva tuturor atacurilor eretice chiar cu jertfirea vieții mele. Eu prețuiesc mult părtinirea și prietenia împărtului dar numai până atunci, până este împreună cu evlavie adevărată, fără de care prietenia, chiar împărătească să fie, n'are nici o valoare înaintea mea.“ Locușitorul simținduse adânc vătămat de aceste cuvinte, s'a folosit de amenințări grele și i-a dat răgaz de cugetare timp de o zi.

Dar sfântul Arhiepiscop tot cu același curaj i-i răspunde: „Este de prisos să-mi dai amânare de o zi, eu și mâne voi fi tot același, care sum astăzi.“

Locușitorul împărătesc mult s'a mirat de această alipire neînfricată a sfântului Arhiepiscop către Biserica sa și reîntorcându-se la împărat, acestuia i-i face următorul raport: „Suntem rușinați. Acest om nu se lasă a fi înfricat nici de amenințări nici de făgăduieli!“

(Theodoret. lib. 4. hist. eccles.)

Asemănări. Precum pruncii trebuie să se poarte față de părinți cu încredere neîndoielnică, așa și creștinul trebuie să-și ofere cu încredere deplină toată înțelegerea (mintea) sa lui Hristos.

Bătrânii în nepolință lor se proptesc cu cârjă, creștinul între valurile acăstei vieți să se proptească cu toată siguranța pe credință.

Credința e ca clopotul. Fie crepătura cât de neînsemnată, clopotul nu mai are sunetul cel frumos. Așa și creștinul, dacă se lapedă și numai de un singur adevăr al credinței, nu mai este drept credincios.

O mică spărtură e de ajuns ca să se scufunde corabia. Tăgăduirea și numai a unui adevăr de credință, ne nimicește toată credința și ne scufundă în osândă.

Când va fi capătul lumii ?

De când SS. Apostoli au pus aceasta întrebare Mântuitorului, în toate timpurile oamenii au avut dorința să știe când și cum va fi capătul lumii ?

De și a zis Mântuitorul, că aceea oară sau ziuă nime nu o știe totuș oamenii nu s'au mulțumit cu atâta, și fiind că Mântuitorul a prevestit unele semne, după împlinirea cătorora „va fi sfârșitul,” s'au ocupat adese ori cu aceasta chestie.

Neamul omenesc în mai multe rânduri a fost în starea așteptării în fața acestui teribil eveniment final, așa știm că abia s'a înălțat Mântuitorul la cer, creștinii cei dintâi au crezut că numai decât va urma capătul lumii, și a fost de lipsă de toată autoritatea sf. Pavel apostolul ca să combată aceasta credință.

Peste vreo 550 de ani încă a fost o așteptare generală, așa și în veacul trecut în 1847 octombrie 23 cu ivirea sectei adventiștilor despre care erezie ciltorii noștri găsesc explicații în revista noastră.

Dacă adventiștii se inseală, dacă, cred că ei pot fixa precis înainte ziua și ceasul ultim, este nu mai puțin adevărat că sf. Apostol Pavel (Tes 5, 20) spune în cartea către Tesaloniceni „... prorociile să nu le defăimați. Toate le cercați, ce e bun să țineți. „Tot sf. Apostol Pavel spune către Corinteni (I. Cor. 12, 8—10).” . . . Căci unuia i se dă prin Spiritul cuvântul înțelepciunii, iară altuia cuvântul științei prin acelaș Spirit și altuia credința prin acelaș Spirit, iară altuia darul tămăduirilor prin acelaș Spirit, iară altuia puterea minunilor, iară altuia prorocia . . .”

Sf. Toma adaugă că nu numai la începutul creștinătății au fost profeți înșpirați dar Provedința dumnezeiască rădică astfel de oameni nu ca să vestească învățături nouă ci spre mângăierea și întărirea credincioșilor.

Dumnezeu poate se dea ori și cui puterea de a vedea cele viitoare, totuși de regulă Dumnezeu dă acest dar în cele mai multe rânduri numai oamenilor sfinți.

(Va urma)

Sfânta Martira Agatia (5 Februarie) s'a născut în Sicilia din părinți foarte avuți. Crescută în pietate adevărată creștinească a devenit o fecioară serioasă, blândă, pre lângă acestea era și frumoasă și și avută. Mulți au dorit să o ia de mire, între aceștia a fost și Cvintian comandatele suprem al Siciliei, care a dorit să-o aibă pe frumoasă Agatia, dar mai ales avuția ei. Înțelegând că dânsa e creștina și a pus vot de virginitate a început a o persecuta. În acel timp s'a publicat porunca împăratului Deciu (249—251 d. Hr.) de a persecuta pe creștini, deci Cvintian a poruncit să se prindă Agatia și fiind aruncată în temniță, a fost silită să servească idolilor. Pentru a ajunge aceasta, a fost dată la o muiere prostituată, cu nume Afrodizia, care ținea fete de cele rele, ca să o seducă, însă nici după cele mai rafinate seduceri nu a reușit, a fost iarăși predată lui Cvintian, care de nou a provocat-o să slujească zeilor streini, însă fără rezultat. Deci fu palmuită, apoi trupul ei a fost tras pe roată, dar sfânta a suferit toate chinurile, fiind ajutată de Isus Hristos, Plina de rane a fost aruncată în temniță și oprită sa fie vindecată de vre-un medic. Apărătorul măririlor i-a trimis în persoana unui om bătrân un medic, care a zis că e medic, sfânta martira însă s'a opus și nu a voit să primească ajutorul lui, însă omul bătrân a zis că dânsul este Petru apostolul și că e trimis de Dumnezeu să o vindece, zicând acestea, Agatia s'a și vindecat de toate ranele ei, iar Sf. Petru a dispărut. Și iată că îndată s'a făcut lumină mare și păzitorii au fugit de frică.

Creștinii, cari erau inchiși cu dânsa, o-au indemnat să fugă, însă ea a răspuns că nu fuge depe terenul de luptă până ce nu va dobândi cununa de învingere.

A doua zi văzându-o Cvintian vindecată de rane, a dispus ca să fie pusă pe cărbuni și pe sticle sfărimate, pe cari fiind trasă în sus și în jos a suferit chinurile cele mei grozave. Între aceste s'a făcut cutremur mare de pământ, încât s'a distrus și o parte a clădirei în care se faceau aceste grozavenii, omorând ruinele și doi senatori cu nume Silvan și Fulconiu. Poporul s'a resculat în contra lui Cvintian zicând, că dânsul a adus asupra cetății aceasta nenorocire. După aceste S. Agatia a fost iarăși aruncată în temniță, unde între durerile sale s'a rugat

lui Dumnezeu că să se indure spre dânsa și să-o chieime la sine și rugându-se astfel e repauzat. La inmormântarea ei s'au înfășoșat lângă coștiugul ei câțva tineri îmbrăcați în vestminte albe, dintre cari unul a pus pre capul ei o tăbliță cu inscripția: M. S. S. H. D. E. P. L. adeca M-ens Sancta, Spontaneus Honos Deo et Patriae Liberatio. Minte cuvioasă, onoare de bună voie lui Dumnezeu și Patriei Salvare. Aceasta tablă mai târziu a ajuns la Cremona. Cvintian pornind să sechestreze averea Sf. Agatie s'a innecat într'un fluviu.

Sf. Agatia s'a invrednicit de Dumnezeu să se facă minuni prin dânsa. Astfel cu vălul ei s'a oprit mai multe ori lava infocată ce eșea din muntele Etna și amenința cu nimicire ținutul întreg.

Scoală cantorală. Cu incepere de 15 Marte crt. se va deschide în Blaj un curs de pregătire pentru tineri, cari doresc a ajunge cantori bisericești. Cursul va dura 6 luni. Condițiile de primire: a) absolvență de cel puțin 4 clase primare, b) etate între 18—30 ani și c) auz bun și voce corespunzătoare. Se vor primi 50 inși. Cei cari doresc să ia parte la acest curs, vor avea să-și trimită cererile la Prea-veneratul Conzistor arhidiecezan în Blaj.

Bibliografie. „Afinitatea latină” este titlul unei broșuri de 61 pagini, în care se dovedește din mai multe puncte de vedere, că limba română s'a dezvoltat din cea latină, carea o vorbea poporul de rând. „Limba românească — spune auctorul — este o adevărată mlădită, care a odrăzlit din trunchiul mamei sale latine, dar nu din cel crescut în grădinile făloase, ci din trunchiul acelor plopi, cari la capetele satelor își întindeau brațele spre cerul nemărginit.” Cărticica este scrisă limpede, materialul bine grupat. Autorul este *Iosif Cațaveiu* profesor la Liceul Dragoș—Vodă în Sighetul-Marmației.

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT”

tradus și tâlcuit de pâr. dr. Bălan

la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET

Piața Unirii No. 25.

Calendar săptămânal.

30 Ianuarie — 5 Februarie 1927.

30. **Dumineca** lui Zacheiu, Ev. dela Luca 19, 1, gl. 3. v. 3. Ss. Trei ierarhi. Vasile, Grigore și Ioan.
31. **Luni.** Chir și Ioan.
1. **Marti.** M. Trifon.
 2. **Mercuri.** (†) Int. Domnului.
 3. **Joi.** Drept. Simeon.
 4. **Vineri.** P. Isidor. † 440 d. Hr.
 5. **Sâmbătă.** M. Agatia.

